

Römer & Hock

Oog om oog

A.W. Bruna Uitgevers

Woensdag

De ellende was die middag thuis begonnen.

Lucas komt ook! 😊

Zijn vrouw had de hinderlijke gewoonte om haar boodschappen te voorzien van een passende emoticon. Als een meisje van tien dat paardenplaatjes in haar poesiealbum plakt. Bovendien was de mededeling volkomen overbodig, omdat de komst van Lucas nu juist de oorzaak van de feestvreugde was. De grote wetenschapper was even over uit Amerika en dat mocht iedereen weten. Voor zover het hun vriendenkring betrof dan. Samen met zijn nieuwe vrouw en kind. *Back to his roots. 'This is where I come from, honey.'*

Dat Lucas in Princeton aan een studente was blijven plakken, had hem niets verbaasd, maar dat daar ook een kind uit geboren moest worden was zijn inlevingsvermogen ver te boven gegaan. Lucas was net zo oud als hij en dan nog vrolijk papa spelen? Zo'n goede vader was hij voor zijn eerste kind nou ook weer niet geweest. In de jaren dat hij aan de Universiteit Leiden werkte had hij zijn gezin opgeofferd aan de wetenschap en toen hij de kans kreeg om naar Amerika te gaan, had hij vrouw en kind in Nederland achtergelaten.

Troy! Zo heette dat nieuwe kind, Troy. Was vast niet zijn idee geweest. De jonge moeder had ook zo haar rechten, nietwaar?

Sander glimlachte. Hij had een foto van haar gezien toen ze net samen waren en waren gaan klimmen in de Rocky's of iets dergelijks. Een kleine bimbo met enorme borsten, dat was hem toen nog opgevallen. Hoe heette ze ook alweer? Hij kneep zijn ogen dicht in een poging zich haar naam te herinneren, maar daar hield hij al snel mee op. Nadenken ging niet zo goed meer de laatste tijd. En wat kon het hem ook schelen.

Sander stond voor het raam van zijn werkkamer en keek naar buiten. Op het grasveldje achter zijn huis voetbalden een paar jochies. Twee van hen pingelden met de bal en de derde jongen stond tussen twee jassen in zijn doel schoon te houden. De bal vloog na een ongericht schot dwars over het veldje en miste ternauwernood een oude vrouw die er haar hondje uitliet. Vroeger, toen Julian nog jong was, traptten ze ook vaak een balletje achter het huis. Hadden ze samen lol als hij de bal in de heg van de buurman roste. Maar nu voelde hij voornamelijk ergernis.

Hij keerde zich van het raam af en wilde weer achter zijn bureau gaan zitten, maar struikelde half over de verhuisdoos die voor zijn boekenkast stond. Het opschonen van zijn boekenkast, daar was hij die ochtend vol energie mee begonnen. Al die boeken die je maar één keer las en vervolgens dertig jaar bewaarde. Waanzin. Al de boeken van zijn studies sociologie en psychologie die 'misschien nog weleens van pas konden komen'. Waanzin! Tegenwoordig vond je alles wat je wilde weten op het internet. Wie had er nog een studieboekenfonds voor zijn kinderen, zoals zijn ouders dat voor hem en zijn zus bij elkaar hadden gespaard? Hij keek naar de foto naast zijn computer. Zijn vader en moeder, gefotografeerd op de dag dat pa afscheid nam van de school waar hij veertig jaar als onderwijzer werkzaam was geweest. 'En geen dag verzuimd,' zei hij er

altijd bij. Dat kon hij zelf helaas niet zeggen.

Sander keek naar zijn boekenkast en de boeken die op en onder elkaar op de planken stonden geperst. Veel had hij er gelezen, maar veel ook niet. Aangeschaft in een impuls en bij de andere boeken gelegd. Toon mij uw boekenkast en ik zal zeggen wie u bent. Nou, als ze naar zijn kast keken, zagen ze voornamelijk chaos. En eigenlijk klopte dat dus wel. De chaos in zijn kop hield hem nu al meer dan een maand van zijn werk af. Af en toe coachte hij nog wel een vast klantje, je kon niet zomaar je hele netwerk opzeggen, maar die ochtendjes kostten hem meer energie dan het beklimmen van de vuurtoren van Schiermonnikoog.

Onbewust verlegde hij zijn blik naar zijn smartphone. Daar ging dat kinderberichtje van Claudia over. Zij had bedacht dat ze weer eens gezellig met z'n allen naar het huis op Schier moesten. Hij had nog tegengesputterd, maar Claudia was onverbiddekelijk geweest. Een lang weekend in de buitenlucht zou ook hem goeddoen. Een lang weekend! Alsof hij daar de tijd voor had. Hij had wel iets anders aan zijn hoofd dan 'gezellig' met z'n allen op een eiland te gaan zitten. Hij had zijn opdrachten nog niet af.

Hij ging achter zijn computer zitten en staaarde naar het scherm. Zijn psychiater had hem die opdrachten gegeven. Infantiel, natuurlijk, maar toch voelde hij een zekere schaamte bij het zien van de lege witte pagina. Alsof hij nog op school zat en zijn huiswerk niet had gemaakt. Daar knapte hij nou niet echt van op. Hij had überhaupt niet het gevoel dat hij iets opschoot met de bezoeken aan professor doctor Bachmann, de psychiater die hem dringend was aangeraden door een bevriende collega.

'Ga naar Bachmann, dat is de beste, die heeft mijn broer in no time van zijn burn-out afgeholpen.'

Burn-out? Niks burn-out, hij was in een depressie ge-

zonken, dat was hem wel vaker overkomen in zijn leven, daar slikte hij medicijnen voor. Al was het deze keer wel anders geweest, hij was niet uit zichzelf uit het dal gekomen, zoals de vorige keren. Hij was blijven hangen in de lethargie en had zich een vreemde gevoeld in zijn eigen lichaam. Als hij in de spiegel keek, herkende hij de persoon die hij zag, maar hij voelde hem niet. Hij kreeg paniekaanvallen, chaos in zijn kop, straks ging hij dood! Dus had hij ingestemd met die psychiater, eigenlijk alleen omdat hij wilde weten of zijn medicatie nog wel klopte, of die niet moest worden opgevoerd. Maar volgens de professor lagen de zaken toch echt anders; er was inderdaad geen sprake van een burn-out, zijn wijze begeleider had zijn probleem veelomvattender gevonden. Hij zat in een existentiële crisis, een soort supermidlifecrisis. Er zat iets donkers in zijn verleden, volgens professor doctor Bachmann dan, dat het zwarte gat vormde waar hij om de zoveel tijd in teruggetrokken werd. Die medicijnen die hij al jaren slikte waren alleen maar symptoombestrijding geweest, die werkten nu niet meer. Hij moest terug naar de bron, de kern van het probleem opzoeken als het ware, en had hij die gevonden, dan moest hij hem omarmen, en vanaf dat punt konden ze verdergaan en de weg omhoog inslaan.

‘Schrijf het op. Nee, schrijf het van je af. Zet het op papier, dan maak je het concreet voor jezelf. Elke week beschrijf je een periode uit je leven of een bepaalde situatie waarin je je onveilig hebt gevoeld, dan hebben we iets om over te praten.’

Ja, zo kon hij het ook! De kern van zijn probleem, tjonge-jonge, daar had professor doctor Bachmann twaalf jaar voor gestudeerd. Situaties waarin hij zich onveilig had gevoeld... daar had hij er verdomme heel wat van meege-

maakt, maar hij had nog geen woord op papier. Geen letter. Het zou er vandaag ook niet meer van komen. Hij keek op zijn horloge. Hij had straks die afspraak in Leiden. Professor doctor Lucas Vis mocht volgende week een eredoctoraat in ontvangst nemen op zijn oude universiteit en een aantal van zijn jaargenoten had besloten dat ze daar een gepaste festiviteit rond moesten organiseren. Jochem Huydekooper had hem gebeld, en met reden, want Sander was altijd de beste vriend van Lucas geweest.

‘Laten we afspreken in Leiden, in die ouwe kutkroeg op Rapenburg, dan draaien wij even dat feestje in elkaar.’

Sander had het arrogante stemgeluid onmiddellijk herkend en hij voelde zijn maag omdraaien.

‘Leuk!’

Hij herkende het café op Rapenburg waar ze hadden afgesproken, en waar ze vroeger al kwamen toen ze nog studeerden, niet meer terug. Toen was het een bruine kroeg geweest, met oude muziekinstrumenten aan de muur die ze er in een dronken bui nog weleens vanaf wilden halen om er zogenaamd op te spelen. Tot woede van de eigenaar. Lachen. Elke keer weer. Hij vermoedde dat de man allang onder de groene zoden lag en dat de zaak was verkocht, want die was volledig gestript en oogde nu modern, met veel staal en spiegels langs de wand. Jochem Huydekooper had hij daarentegen onmiddellijk herkend; wonderlijk dat na al die jaren het leven geen vat op hem had gekregen. Een rond VVD-hoofd met hoogrode kleur, waar het blonde haar gecultiveerd slordig tegenaan geföhnd lag.

‘Sander, ouwe peer!’ Jochem was opgestaan en bereidde een hug voor door zijn armen te spreiden.

‘Jochem, jesus, man, je bent echt geen spat veranderd. Nog steeds diezelfde ouwe bal van vroeger.’

Jochem grinnikte. ‘Nooit getrouwd, gewoon niet aan begonnen, dat scheelt een hoop stress.’

Het verbaasde Sander niets. Toen al deed het gerucht de ronde dat Jochem meer op mannen viel, maar hij was er nooit openlijk voor uitgekomen.

‘En jij? Toch niet nog steeds met Claudia?’

‘Toch wel.’

‘Gelijk heb je ook, ouwe reus. Zat haar pa er niet warm-pjes bij?’

‘Zeker, maar ik ben niet met haar getrouwd vanwege het geld.’

Jochem kneep zijn ogen tot spleetjes, alsof hij net iets slims had bedacht. ‘Maar je bent ook niet bij haar weggegaan, makker.’

‘Denk je niet dat er sprake zou kunnen zijn van echte liefde?’

Even keek Jochem hem vragend aan. ‘Dat zou me verbaazen!’

Waarna ze weer in lachen uitbarstten. Sander begon het bijna gezellig te vinden. Ineens verlangde hij enorm terug naar die zorgeloze tijd dat ze nachtenlang doorhaalden, door de binnenstad schuimden en zich dan in het weekend thuis moesten opsluiten om zich op het laatste moment voor te bereiden voor het een of andere tentamen. Het kon hun allemaal geen bal schelen. Heerlijk!

De jonge serveerster boog zich geïnteresseerd over hun tafeltje om hun bestelling op te nemen. Jochem bestelde een pils, Sander een koffie.

‘Hoor jij nog weleens wat van hem?’

Lucas! Daar waren ze voor bij elkaar gekomen.

‘Tja, die Lucas... We hebben nog heel lang samen opgetrokken. Hij en Monique, zijn eerste vrouw, behoorden tot onze vriendengroep.’

‘Monique? Die Monique?’ vroeg Jochem, terwijl hij zijn handen op afstand voor zijn borst hield om de grootte van haar borsten aan te geven.

‘Die Monique, ja. Gescheiden toen hij naar Princeton ging en sindsdien hebben we af en toe nog gebeld.’

‘De States, hij wel.’ Jochem snoof afgunstig. ‘Dat had ik nooit van hem gedacht.’

‘Hij heeft het verdiend.’

‘Vast. Maar volgens mij was jij toch echt de slimste van jullie twee.’

Sander grijnsde en maakte een wegwerpgebaar. ‘Dan had ik wel in Princeton gezeten.’

‘Ja... dat was een kostbaar foutje van je, toen.’

Een zinnetje, een achteloos uitgesproken gedachte, meer was het niet, maar de sfeer aan het tafeltje veranderde op slag. De studentikoze lichtheid werd verdrongen door een pijnlijke herinnering. Sander voelde hoe ongemak bezit nam van zijn lichaam. Een kostbaar foutje! Ze gingen het verdomme toch niet over dat ‘kostbare foutje’ hebben? Als er iets was waar Sander niet over wilde praten, dan was het dat ‘kostbare foutje’ van vijfentwintig jaar geleden, dus haalde hij zijn schouders maar op.

Het jonge meisje bracht het bier en de koffie.

‘Prut.’

Ze dronken en glimlachten, maar de joviale stemming van daarvoor keerde er niet mee terug.

‘Daar heb ik me altijd wel over verbaasd, als ik eerlijk ben,’ hernam Jochem.

‘Waarover?’

‘Dat je zijn vriend bent gebleven na dat akkefietje.’

‘Ik, eh... heb het er liever niet over.’

‘Dat begrijp ik. Begrijp ik helemaal. Want hij had je toch echt genaaid.’

Sander keek op. ‘Wát zeg je?’ Zijn stem schoot de hoogte in en Jochem kreeg er zichtbaar spijt van dat hij het onderwerp had aangesneden.

‘Laat maar, je wilt het er niet over hebben. Gelijk heb je.’ Hij dronk zijn glas in één teug leeg en keek om zich heen of hij de jonge serveerster ergens zag.

‘Jochem, waar heb je het over? Wie heeft mij genaaid?’

Het blonde hoofd keek Sander oprecht verbaasd aan. ‘Wie?’

‘Ja.’

‘Lucas natuurlijk.’ Hij wapperde met zijn hand in de lucht om de aandacht van het meisje te vangen.

Sander schudde zijn hoofd. ‘Sorry, jongen, maar ik ben bang dat ik niet begrijp waar je het over hebt.’

‘Tuurlijk, kerel, wat jij wilt. En het is ook alweer een eeuw geleden, groot gelijk. Jij nu ook een biertje?’

Sander wilde niets meer. Hij wilde weg, naar huis. Hij had er spijt van dat hij naar Leiden was gekomen en door die lul van een Jochem was teruggeworpen in een periode die hij achter zich had gelaten. Weggestopt in een van die lades waar zijn geheugen er meer van had.

‘Het spijt me, ik voel me niet zo goed.’ Sander stond op. ‘Ik ga er weer vandoor.’

Jochem keek hem met opengesperde ogen aan.

‘Heb ik... heb ik...?’

‘Nee, nee, het ligt aan mij. Bel me maar als je nog iets weten wilt. Aju.’

De intercity tussen Leiden en Haarlem, die in de spitsuren altijd tot op de laatste plaats bezet was door studenten en forenzen, boemelde geluidsarm en vrijwel geheel verlaten door de nachtelijke bollenstreek. Sander keek naar zijn eigen reflectie in de ruit van de lege coupé. Het harde licht

dat van boven kwam, accentueerde de groeven in zijn gezicht, waarin zijn ogen diep in hun kassen lagen. Het viel hem op dat hij steeds meer op een hond begon te lijken. Hij werd oud. En hij piekerde te veel de laatste tijd. Of nee, dat was niet waar, hij was altijd al een tobber geweest. Vroeger ook, zag altijd beren op de weg. Hij had mazzel dat hij een vriend had als Lucas, die zag nooit ergens een probleem in, die ging overal zo op af. Hijzelf had altijd de betere ideeën gehad, maar het was Lucas die meestal het initiatief nam. Zo was het ook gegaan met het idee voor zijn promotieonderzoek: leiderschap in de kinderschoenen. Is leiderschap aangeleerd gedrag of is het te verklaren uit een bepaalde karakterstructuur van een mens? Hij had daar eigenlijk per ongeluk een verhelderend inzicht over gekregen vanuit zijn gecombineerde studie psychologie en sociologie. Zomaar een inval nadat hij een paper had gelezen over de psychopathische karakterstructuur van criminelen. Hij had zich afgevraagd of die eigenschappen niet evenzeer zouden kunnen gelden, maar dan op een positieve manier, voor mensen die vanuit hun natuur in de maatschappij de leiding namen, juist vanwege hun verminderde empathische vermogen. Mensen die een doel nastreefden, zakelijk of politiek, zonder zich iets van de wereld aan te trekken, en in hoeverre dat terug te voeren viel op hun jeugd. Nu een algemeen aanvaarde gedachte, maar vijfentwintig jaar geleden een prima onderwerp om op te promoveren. *Leadership in its infancy!*

Het was hem zomaar ingevallen, maar Lucas was er tot zijn verbazing van overtuigd dat hij iets bijzonders in handen had. Hij was zelfs zo enthousiast geweest dat ze hadden besloten er samen op te promoveren. Dat was hun in eerste instantie afgeraden door Van der Ven, de prof, omdat een dergelijke samenwerking in het verleden vaak op ruzie was

uitgelopen, maar dat zou hun niet overkomen. Zij waren niet alleen studiegenoten, maar ook al jaren de beste vrienden. Bovendien vulden ze elkaar naadloos aan, al had hij het merendeel van het onderzoek gedaan. Maar ja, hij had altijd al harder gewerkt dan Lucas. Het was niet waar dat hij slimmer was, hij was gewoon bereid er meer voor te doen.

Lucas had flair en een goede pen, hij schreef de eerste versies van hun bevindingen, en Sander had zich, als de man van de feiten en de cijfertjes, ontfermd over het daadwerkelijke onderzoek onder het vereiste aantal proefpersonen. De onderbouwing van de gedachte – die even simpel als briljant was – was van vitaal belang geweest en hij had zich met hart en ziel op het onderzoek gestort, terwijl Lucas er de vaart in hield. Lucas was meer van de realiteitszin en de gedrevenheid, hij was de motor achter het project, en zonder hem had Sander zich zonder twijfel verloren in al die feitjes en cijfertjes, daar was hij wel van overtuigd. Maar toch... was het daar dan misgegaan? Had hij daar het 'kostbare foutje' gemaakt?

Lucas had na verloop van tijd aangedrongen op haast. Het ging niet snel genoeg, maar Sander had meer tijd nodig gehad om de vereiste data boven tafel te krijgen.

'Zo'n onderzoek laat zich niet dwingen!'

Daar was Lucas het niet mee eens geweest.

'Als je zo doorgaat, zijn we over vijf jaar nog niet gepromoveerd,' had hij gezegd.

Ja, daar was het misgegaan. Hij was gaan twifelen, had gedacht dat Lucas misschien wel gelijk had en hij het onderzoek een handje moest helpen omwille van de voortgang van het project. Dat gebeurde zo vaak, toch? Hij had nog niet de vereiste data gehad om zijn onderzoek af te ronden en uiteindelijk had hij, in hoge nood, de uitslagen aangepast en naar de gehoopte uitkomst toe gebogen.

Het ‘kostbare foutje’.

Het was zijn eigen fout geweest, zijn eigen beslissing. Lucas had hem opgejut, dat was waar, maar dat wilde toch niet zeggen dat hij hem genaaid had, zoals Jochem beweerde? Sander had in te korte tijd een veel grotere stap genomen dan Lucas had bedoeld; die had hem alleen maar willen aanmoedigen, dat had hij later nog gezegd. ‘Ik wilde je alleen maar over een dood punt helpen.’

Maar toen was het al te laat. Het was zijn ongelooflijke pech geweest dat Van der Ven, die het project begeleidde, had doorzien wat hij had gedaan. Terwijl het toch echt niet de eerste keer was dat er werd gesjoemeld met de testresultaten, daar werd in zijn beleving regelmatig de hand mee gelicht. Hij had het bovendien niet expres gedaan, hij had niet gerommeld met de data zelf, het was een miscalculatie geweest, veroorzaakt door de druk. En toen had hij de resultaten iets opgepoetst, ja, dat natuurlijk wel. Doorgaans leverde dat nauwelijks problemen op, er waren zelfs dissertaties geschreven gebaseerd op niet-bestaand onderzoek. En hoeveel promovendi waren niet glansrijk geslaagd op het ideeëngoed van een ander? Maar hij was verdomme gesnapt. Gelukkig had de prof hun de gelegenheid gegeven om het project voort te zetten, onder voorwaarde dat hij eruit zou stappen. Geen promotie voor hem, maar Lucas had de dissertatie op zijn eigen, flamboyante wijze voortgezet, *and the rest was history*. Tot Princeton aan toe.

Claudia appte. *Zal ik je van het station komen halen?* ♥

Loop liever, appte hij terug. Het was niet waar, hij had helemaal geen zin om te lopen, maar hij kon de confrontatie met zijn vrouw niet aan. Wat moest hij haar vertellen? Dat hij kwaad was geworden op Jochem, omdat die hem had herinnerd aan dat ‘kostbare foutje’? Dat hij zo kinderachtig was geweest om direct op te staan en het café te verlaten?

Daar zou hij dan weer uren over moeten discussiëren. Nou, liever niet.

Ben alvast naar bed. Have fun!

Hij staaarde naar zijn telefoon en voelde hoe de trein snelheid minderde. Heemstede-Aerdenhout. Hij stond op en liep, steun zoekend aan de banken aan weerszijden van het gangpad, naar de schuifdeur aan het einde van de coupé. Toen de trein tot stilstand was gekomen en de deur zich met een zucht had geopend, stapte hij wankel de donkere nacht in.

Hij zag Van der Ven nog zo voor zich. Een onaanzienlijk mannetje eigenlijk, met een glanzend kale schedel, die kleine sigaartjes rookte en zich mompelend een weg door de colleges baande. De prof had erbij staan glunderen toen hij Sander op hoge toon op zijn 'fraude' had kunnen wijzen en demonstratief, als ultieme vernedering, het verslag van zijn onderzoek in tweeën had gescheurd. Sander had zich betrappt gevoeld en schuldig, zo schuldig. Niet alleen naar de universiteit toe, maar ook naar zijn familie, naar Lucas... Hij had het boetekleed aangetrokken, wat toen onvermijdelijk had geleden, en zich deemoedig teruggetrokken uit wat hij beschouwde als zijn eigen project. De deur van de universiteit achter zich dichtgeslagen om in arren moede een andere richting in te slaan.

Dat was de eerste keer geweest dat hij in dat zwarte gat was gevallen. Dagenlang depressief op de bank had gelegen tot de pillen en Lucas hem weer overeind geholpen hadden. Hij was trainingen in leiderschap gaan geven, had mensen gecoacht tot op het hoogste niveau. Lucas had hem daarbij geholpen, had deuren voor hem geopend, hem op weg geholpen na zijn debacle. Mede dankzij hem had hij een bloeiende praktijk kunnen opbouwen, maar het was niet

de wetenschappelijke carrière waar hij van had gedroomd. Die weg was voor hem afgesloten geweest en Lucas had vrij doorgang gekregen. Achteraf bezien was het nog een wonder dat Van der Ven Lucas toestemming had gegeven om het onderzoek op eigen houtje voort te zetten. Hij had daarbij natuurlijk dankbaar gebruik kunnen maken van het voorwerk dat Sander had verricht, en de dissertatie was zijn succesverhaal geworden dat hem uiteindelijk in Amerika had gebracht. Het moest gezegd: hij had de in wezen eenvoudige gedachte op briljante wijze uitgebouwd, maar het was toch eeuwig zonde dat Sander daar zelf de kans niet voor had gekregen. Hij was misschien niet zo charismatisch als Lucas Vis, niet zo welbespraakt, maar hij was zeker niet de mindere wetenschapper. Hij had 'leiderschap in de kinderschoenen' net zo goed over het voetlicht gekregen. Misschien wel beter. Dan had hij nu verdomme met een docentschap in Princeton gezeten, in plaats van met een burn-out thuis!

Sander merkte dat hij in zichzelf had lopen praten en keek schichtig om zich heen of een verlate hondenuitlater hem wellicht had gehoord. Hij stak voorzichtig de sleutel in het slot en probeerde zo zacht mogelijk zijn huis binnen te komen. Harrie, de zwart-wit gevlekte kater, kwam hem in de gang tegemoet en miauwde zacht. Hij duwde zijn kop tegen zijn been in de hoop dat de baas nog iets in zijn etensbakje zou doen, maar die had wel wat anders aan zijn hoofd. Hij schoof het beest met zijn voet over de drempel en sloot de kamerdeur. Met een zucht zette hij zich aan de beklimming van de trap, op weg naar een ongetwijfeld slapeloze nacht.

Claudia sliep gelukkig al, of deed of ze sliep. Het was hem om het even, hij was allang blij dat hij het niet over de mislukte avond hoefde te hebben. Het was uitstel van executie, dat wist hij ook wel, tenzij hij die nacht in zijn slaap zou

komen te overlijden. Maar die mazzel zou hem wel niet zijn gegund...

Het was een onrustige nacht. Soms viel hij in een peilloos diepe slaap en dan weer schrok hij op uit een droom, een stroom van beelden die hij onmiddellijk weer was vergeeten. Behalve dat hoofd, dat bleke vollemaansgezicht dat maar niet ouder leek te zijn geworden en dat hem lachend aankeek, uitlachte, dat was blijven hangen. Net als dat zinnenetje dat alsmaar rondspookte in zijn hoofd. 'Hij heeft je genaaid!'

Om zes uur was hij klaarwakker. Hij sloop uit bed om een plas te doen en kroop daarna weer onder het dekbed in de hoop nog even in slaap te vallen. Maar het was valse hoop, daarvoor hielden zijn gedachten hem te veel bezig. Had Lucas hem genaaid? Hij had hem gepusht, aangespoord, opgejut... maar genaaid? Waar doelde die eikel van een Jochem op? Hij besepte dat hij te vroeg uit dat café was weggelopen, hij had hem ernaar moeten vragen. Hoewel dat waarschijnlijk niets had opgeleverd, want wat kon je nou verwachten bij zo'n leeghoofd als die Jochem?

Blijkbaar was hij toch even weggezakt, want toen hij zijn ogen opendeed was Claudia al uit bed. Hij keek op de wekker en zag dat het kwart voor acht was. Hij hoorde hoe beneden de buitendeur zachtjes werd dichtgetrokken – Claudia ging op pad naar haar stepsklasje. Sander stond op, nam zijn bril van het nachtkastje en liep naar beneden. Ze had gelukkig wel theegezet en de kat te eten gegeven. Hij wierp een blik op de krant en wachtte geduldig tot het acht uur was, een decante tijd om iemand op te bellen.

'Huydekooper.' De stem klonk alsof iemand zich na een zware marteling alsnog bekendmaakte.

'Jochem, met Sander.' Sander sloeg een opgeruimde toon

aan. Het bleef stil aan de andere kant van de lijn.

‘Jochem?’

‘Wat is dit, lul?’

‘Ik had een vraagje.’

‘Maar het is, het is... het is verdomme...’

‘Het is vroeg, zeker. Maar ik schatte je in op een ochtendmens.’

‘Jezus...’

‘Wat ik mij dus afvroeg na mijn vroegtijdige afscheid van gisteravond, waarvoor nog mijn excuses, was wat jij eigenlijk bedoelde toen je zei dat Lucas mij had genaaid.’

Als antwoord kwam er een soort doodsreutel en toen weer een stilte.

‘Als je je dat nog herinnert.’

‘Dat weet je toch zelf ook wel?’ zei Jochem ten slotte.

‘Wat?’

‘Dat Lucas de prof zelf had ingelicht.’

‘Sorry?’

‘Dat die resultaten van jou niet klopten. Daar heeft hij Van der Ven zelf op geattendeerd.’

‘Lucas? Heeft hij...’

‘Van der Ven ingelicht? Ja, natuurlijk. Je denkt toch niet dat die kale gast daar zelf achter gekomen was? Dat hij jouw cijfertjes zou napluizen? Daar had hij helemaal de tijd niet voor. Dat deed nooit iemand.’

‘Je lult.’

‘Echt niet.’

‘Je lult uit je nek. Dat heeft Lucas niet gedaan.’

‘Ik heb het zelf gehoord.’

‘Bij de pisbakken van de sociëteit, zeker!’ Sander spuugde de woorden uit.

‘Van professor Van der Ven zelf,’ antwoordde Jochem waardig. ‘Hij bracht het als een staaltje van wetenschappe-

lijke integriteit. Van Lucas dan!' Hij schoot in de lach en die lach ging over in een hoestbui die wel een minuut aanhield. Maar daar had Sander geen aandacht meer voor, die had zijn telefoon laten zakken en staaarde naar de muur tegenover hem.

Lucas... Judas?